

— प्रति वा स्तोमैरीक्ते वसिष्ठाः RV. 7, 76, 6.

ई॒ f. = ई॑: श्रग्निमस्तोऽप्युभिमयमग्निमिक्ता यज्ञायै RV. 8, 39, 1.

ई॒डा (von ई॑) f. Lob H. 269. HALJ. im CKDr.

ई॑उन्य॑, ई॑क्न्य॑ (wie eben) adj. anzurufen, anzufliehen, zu preisen: ई॑क्न्य॑ महा श्रीण्य ज्ञावसे RV. 4, 146, 5. 79, 5. ई॑क्न्य॑ नमस्त्वः 3, 27, 13, 5. 14, 5. 7, 2, 3, 9, 4. 9, 3, 8. 10, 46, 9. श्रग्निरुक्तिक्न्य॑ गिरा 118, 3. VS. 28, 26.

ÇAT. Br. 1, 4, 2, 5. 5, 2, 3.

ई॑य॑ (wie eben) adj. dass. P. 6, 1, 214. श्रग्निः पूर्वभिर्स्थियग्निरीडो नूतनै॒रुत RV. 4, 1, 2, 12, 3. 188, 3. 2, 1, 4. स मात्रोरभवत्पूत्र ई॑डोः 3, 2, 2, 5, 6, 9. 34, 4, 4, 7, 1. स वृत्रकृत्ये क्ल्युः स ई॑य॑ः 24, 2, 6, 13, 8. AV. 2, 2, 1. चक्रित्युः ई॑डो वन्धेश्च 6, 98, 1. 110, 1. ÇAT. Br. 1, 4, 1, 38. ई॑डा देवा ब्राह्मणाः सप्त॑योर्या यज्ञेन्द्रेयान्त्रीणात्पन्वाहर्वेण सप्त्यायान् KAUç. 6. Çvetâçv. UP. 4, 11. MBH. 3, 15641. BHAG. 11, 44. RAGH. 5, 34.

ई॑मत् adj. von 2. ई॑य॑ VOP. 21, 14.

ई॑ति f. 1) Plage, Noth AK. 3, 4, 71. H. 126, 60. a.n. 2, 159. MED. t. 4. श्राविवृष्टिरनवृष्टिः शलभा मूषिकाः खगः। प्रत्यासवाश राजाः एते ई॑त्यत्यः स्मृताः॥ PANĀÇĀRA im CKDr. (u. श्रतिवृष्टि). MBH. 3, 11258. ई॑त्यस्ते (so ist zu lesen) प्रशाम्यत्तु SUçR. 4, 17, 19. प्रदा निरीतिः RAGH. 1, 63. निरीतिका दिशो दृष्ट्वा R. 1, 32, 24. ansteckende Krankheit VJUTP. 221. — 2) = उिम्ब Schlägerei MED. — 3) ein Aufenthalt ausser Landes (प्रवास) AK. H. a.n. MED.

ई॑क्ता (von ई॑म्) f. Qualität: विज्ञेत्रिवास्यानवधारणीयमीदक्तपा द्र॑पमियत्या वा RAGH. 13, 5. मां तु न कश्चिदिस्त्वप्य ई॑क्तया ज्ञानाति DAÇAK. 98, 9.

ई॑क्त (ई॑ + ई॑क्तं von ई॑म्) adj. von diesem Aussehen, derartig, so le-schaffen, ein solcher SIDDH. K. 62, a, 12. VOP. 26, 83, 84. ई॑क्तास एतादृ-क्तास उ पुण्याः सृष्टासः प्रतिदृक्तास एतेन VS. 17, 84 (vgl. 81). ई॑क्तराग-कार्याणि भवेत्: KATH. 13, 103. — Vgl. die fgg. Ww.

ई॑म् (ई॑ + ई॑म्) adj. (nom. ई॑क्ता, ved. ई॑डङ् P. 7, 1, 83) dass. P. 6, 3, 90. VOP. 26, 83, 84. ई॑डङ्यादृक् VS. 17, 81. ई॑डोऽविभेदीदृक् राष्ट्रं वि-पर्यावर्तपतीति TS. 2, 3, 1, 1. स तु रसो यस्येदविषाष्टम् ÇAT. Br. 11, 3, 4, 18. BHAG. 11, 49. ÇAK. 38. PANKAT. 100, 6, 109, 11, 129, 12. कदाचिद्गवर्तं प्रति लग्ना नैतदभिस्तिमीदक् 83, 21. रत्नार्नादेणि KATH. 25, 176, 26, 255. Im Veda subst. solche Lage, solcher Anlass; häufig in der Re-densart तो नौ मृक्तात ई॑श्वे RV. 4, 17, 1. 4, 37, 1. 6, 60, 5. AV. 7, 109, 1, 7. व्यमेकस्य वृत्रहन्नविता व्योरमि। उतेष्वे यथा वृग्म् RV. 6, 43, 5. पूर्वमूर्या मूरुत ई॑श्वे स्य AV. 3, 1, 2. (यदि) ई॑द्गारं wenn ich in solche Lage gera-then bin 4, 27, 6.

ई॑श्वा (ई॑ + ई॑शा) adj. f. ई॑ dass. P. 6, 3, 90. VOP. 26, 83, 84. ÇAT. Br. 14, 6, 4, 2. KHAÑD. UP. 4, 14, 2. M. 1, 43, 4, 134, 199. N. 3, 8, 13, 45, 19, 15. BHAG. 6, 42. DAÇ. 2, 38. R. 1, 2, 44, 7, 16, 73, 36, 3, 14, 9, 33, 67. SUçR. 1, 230, 18. ÇAK. 81, 83, 81, 21. PANKAT. III, 73, 206, 6. HIT. 46, 2. KATH. 4, 107. VID. 7. H. 133, 269. sem. R. 2, 83, 2. ÇAK. 60, 12. PANKAT. 173, 3. HIT. 15, 18. KATH. 21, 42. SKH. D. 25, 19.

ई॑शक्त (von ई॑शा) adj. dass.: एवमीदशक्तं स्वप्रेण कृद्यसि लम् MBH. 2, 1644. एतदीदशक्तम् 3, 8687.

ई॑त् ई॑ति binden Vop. zu DHÄTUP. 3, 25. — Vgl. श्रत्, शन्दू.

ई॑स् s. u. श्राप् desid.

ई॑सा (von ई॑स्) f. Verlangen, Begehr, Wunsch H. c. 103. MBH. 14, 1025. पद्येस्मया 3, 116. gewöhnlich mit dem obj. compon. 11339. SKV. 1, 11. R. 2, 96, 51.

ई॑सु (wie eben) adj. zu erlangen strebend, verlangend nach, bege-hrend; mit dem acc.: श्रव्याणामीप्युभिः AR. 4, 25. कल्याणामीप्युभिः M. 3, 35. MBH. 1, 7420. R. 2, 68, 20. RAGH. 5, 69. mit dem inf. MBH. 3, 8533. mit dem obj. compon.: संवत्सरेष्टु KÄTJ. ÇA. 5, 11, 15. M. 2, 61, 10, 127. BHAG. 18, 24. HIT. 2, 3. MBH. 14, 450. R. 4, 16, 18, 70, 33 (पुत्रेषु fem.). 2, 102, 9, 3, 32, 17. भवतो च विजानामि सर्वलोकान्तिष्ठाम् MBH. 1, 6857. ई॑पुष्टः ein bes. Soma-Opfer KÄTJ. ÇA. 22, 5, 8. — Vgl. श्रव्युभिः.

ई॑ (von 2. ई॑) gaña चादि zu P. 4, 4, 57. nachgesetzte enklit. Verstär-kungspartikel; besonders häufig nach kurzen am Satzanslange stehenden Wörtern, nach dem Relativ, der Conjunction यद्, nach सः, तम्, ता:, कः u. s. w., nach Präpositionen und einigen Partikeln wie शान्, उत्, श्रद्ध औ andere. चयते ई॑मयो श्रप्रशस्तान् RV. 4, 167, 8. सोमेभिरो पृष्णाणा भोवमिन्द्रम् 2, 14, 10. पृष्णामिन्द्रादृक्तः किं चनमते 16, 2. उत्त्य-तीमहसः 26, 4. च यद्गां श्रद्धां नावै ई॑यथा 5, 34, 4. प्राते न ई॑मुर्गाणीप्य व्यतु 7, 1, 18. पद्मेनां उश्त्रो श्रुप्यवर्षेति 7, 103, 1. 4, 79, 3, 87, 5, 122, 9, 2, 5, 3, 3, 36, 6. य ई॑ 4, 164, 7, 10, 16, 32. य है॑ भवत्याजये: 7, 32, 17. स है॑ वृद्धान्तपृत्ताम् गर्भम् 2, 33, 13. 1, 144, 5. 4, 7, 5, 6, 47, 15. 7, 56, 1. VS. 23, 55, 27, 45, 33, 60. Absfall des Auslauts findet nach RV. PHÄT. 4, 36 statt in folgenden Stellen: यमी गर्भम् RV. 9, 102, 6. तमी मृद्विति 107, 17. एरि-णाति 71, 6. समी सखायः 43, 4. समी रथम् 71, 5. समी गावः 72, 6. समी वृ-त्तम् 104, 2. समी पृथ्ये 1, 103, 1. समी विव्याच 3, 36, 8. ग्राघमो पुनः 1, 140, 2. — Nach NAIGH. 1, 12 ein उद्कनामन्.

ई॑पचत्स् adj. dessen Auge umherwandert: आ यद्वामीपचत्सा भित्र वृ-चे मूर्यः। व्यचिष्ठे बङ्गपाये॑ यतैमहि॑ स्वराज्ये RV. 5, 66, 6. — Zusam-mengesetzt aus ई॑य॑ (adj. von 3. ई॑ im intens.) + च०.

ई॑पिव्यंस् s. u. 3. ३.

ई॑र, ई॑ते (NAIGH. 2, 14), ई॑रते (ई॑ते s. — संप्र); imperf. 3. sg. und pl. ई॑रेत; partic. ई॑राणा, ई॑र्षा; DHÄTUP. 24, 8, 1) sich in Bewegung setzen, sich erheben, hervorgehen; erstehen; ausgehen (vom Schall): इ॑सा मधुमत्त ई॑रते RV. 5, 63, 4. श्राद्यस्य ते ध्यमयते ई॑रते 1, 140, 5. मृत्सरादः प्रसुपः नाक-मीरते 9, 69, 6. रुद्धीरिते पूर्णे गोः 91, 3. श्रम्भे वातोत्सृताम् 4, 8, 7. गिर-स्तामास ई॑रते 8, 43, 1, 44, 25, 1, 52, 1. वृगुप्रच्युता दिवो वृष्टिरिते TS. 5, 1, 5, 1. ÇAT. Br. 14, 2, 2, 3. — 2) sich auf und davon machen: मृगादृश्या ई॑रते AV. 19, 38, 2. — 3) trans. in Bewegung setzen; erheben, anheben: यत्रै द्राव्येणास ई॑रते वृते वा: RV. 10, 99, 4. य ई॑ते वृत्ते ग्रान्तैरुत 4, 4, 6. — caus. ई॑रिति (DHÄTUP. 34, 5) und ऋते. Die als 3te pl. perf. geltende Form ई॑रिते, welche vom Padapataha und den Commentatoren (schon im NR. 4, 23) sowie nach der Accentuirung des Textes in श्रा॑ + ई॑रिते zerlegt wird, scheint eigentl. dem einfachen verbum anzugehören (s. — ऋति) und ist, wie die Bedeutung zeigt, zum Causalstamm zu ziehen. Dieselbe ist übrigens nach der hergebrachten Ordnung unter श्रा॑ gestellt. 1) in Bewegung setzen, schleudern; erregen; hervorgehen —, erstehen lassen, in's Leben rufen: श्रवः समुद्रमैरप्त् RV. 8, 6, 13. श्रोत्रामीर्मीर्य 9, 97, 14, 56. प्रदृस्य प्रुष्मैरप्तः 2, 17, 3, 9, 76, 2. देवे देवे राध्मे चादयः॑ यस्मद्यवन्नृ-ता ई॑रपती 7, 79, 5. 1, 113, 12, 3, 61, 2. पन्द्रान्ते॑ यमिर्विश्वृद्धैरप्तः AV. 7, 33,